

17 juni 2009

PRESSMEDDELANDE

KONJUNKTURLÄGET JUNI 2009:

Det kraftiga BNP-fallet bromsar upp men arbetslösheten ökar snabbt fram till 2011

I år faller Sveriges BNP med 5,4 procent, vilket är den sämsta utvecklingen sedan andra världskriget. Den kraftiga nedgången i svensk ekonomi bromsar dock upp och BNP växer med 0,8 procent 2010 och med 2,5 procent 2011. På arbetsmarknaden är det några tuffa år som väntar. Antalet sysselsatta minskar med 300 000 personer 2009-2011. Industrin drabbas hårt: industriproduktionen faller med 25 procent i år och antalet sysselsatta inom industrin minskar med 20 procent 2009-2011. För att utvecklingen på arbetsmarknaden inte ska bli ännu svagare behövs en expansiv finanspolitik med ytterligare ofinansierade åtgärder om 45 miljarder 2010 och 10 miljarder 2011.

Sverige har drabbats hårt av den internationella krisen och svensk BNP har fallit mer än i OECD, USA och euroområdet. Sverige har en stor produktion till de marknader och i de branscher där nedgången inledningsvis varit mest dramatiskt. Efter ett kraftigt BNP-fall hittills bedöms BNP sluta falla under andra halvåret 2009. I takt med att den internationella konjunkturen förbättras börjar även den svenska ekonomin att växa. Men återhämtningen går långsamt trots en expansiv finans- och penningpolitik. Den främsta anledningen är att exportindustrin inte drar igång den svenska konjunkturen i samma utsträckning som varit fallet efter många tidigare lågkonjunkturer. Under 2011 växer exporten allt snabbare och situationen på arbetsmarknaden börjar stabiliseras. BNP faller med 5,4 procent 2009, växer med 0,8 procent 2010 och med 2,5 procent 2011.

SYSSELSÄTTNINGEN MINSKAR MED 300 000 PERSONER 2009-2011

Sysselsättningen faller kraftigt och minskar med ca 300 000 personer 2009-2011. Industrin drabbas hårdast och antalet sysselsatta minskar där med ca 135 000 personer under prognosperioden, vilket motsvarar 20 procent av de sysselsatta inom industrin. Arbetslösheten stiger kraftigt 2009, och fortsätter att stiga 2010, om än i en något långsammare takt. Arbetslösheten blir kvar på en hög nivå 2011 och uppgår till nästan 12 procent.

I likhet med 1990-talskrisen väntas lågkonjunkturen få varaktigt negativa effekter på sysselsättningen. Nu liksom då blir en stor mängd personer arbetslösa under en relativt lång tid. Ju längre tid en person står utan arbete desto större är risken att personen inte kommer tillbaka i sysselsättning.

EXPANSIV FINANSPOLITIK 2010 OCH 2011

Den hittills beslutade finanspolitiken dämpar uppgången i arbetslösheten. Efterfrågan behöver dock stimuleras mer. I prognosen har Konjunkturinstitutet utgått från att regeringen kommer motverka den djupa lågkonjunkturen genom ytterligare ofinansierade finanspolitiska åtgärder om 45 miljarder kronor 2010 och ytterligare 10 miljarder kronor 2011. Den offentliga sektorns finansiella sparande faller mycket snabbt från rekordhöga nivåer. Beaktat den expansiva finanspolitiken sjunker det finansiella

sparandet från 2,5 procent 2008 till -4,3 procent 2011. År 2010 blir det finansiella underskottet det största sedan 1995. Konjunkturinstitutet bedömer dock att den offentliga sektorns finansiella ställning är tillräckligt stark för att motivera en fortsatt expansiv inriktning av finanspolitiken. Reporäntan bedöms ligga på en låg nivå under en lång tid framöver.

Tabell: Valda indikatorer

Årlig procentuell förändring respektive procent

	2008	2009	2010	2011
BNP till marknadspris	-0,2	-5,4	0,8	2,5
BNP, kalenderkorrigerad	-0,4	-5,3	0,5	2,5
Real BNI per capita	-1,0	-7,5	-0,5	2,1
Bytesbalans ¹	8,3	5,8	5,1	5,2
Antal arbetade timmar ²	1,0	-3,6	-3,5	0,1
Sysselsättning	0,9	-3,2	-3,4	-0,4
Arbetslöshet ³	6,1	9,0	11,5	11,7
Arbetsmarknadsgap	-0,1	-3,7	-6,9	-7,3
Timlön i näringslivet ⁴	4,0	3,3	2,1	2,2
Arbetskostnad i näringslivet ²	3,0	2,9	1,7	2,4
Produktivitet i näringslivet ²	-2,4	-2,1	5,7	3,1
KPI	3,4	-0,3	0,8	1,6
KPIF	2,7	1,7	1,1	1,0
Reporänta ⁵	2,00	0,25	0,25	1,75
Tioårig statsobligationsränta ⁵	2,7	3,7	3,9	4,3
Kronindex (KIX) ⁵	124,6	119,8	113,8	108,0
Offentligt finansiellt sparande ⁶	2,5	-2,3	-4,6	-4,3
Konjunkturjusterat sparande ⁷	3,8	2,1	0,8	0,7

¹ Procent av BNP. ² Kalenderkorrigerad. ³ Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete, i procent av arbetskraften. ⁴ Enligt Konjunkturlönestatistiken. ⁵ Vid årets slut. ⁶ Procent av BNP. ⁷ Procent av potentiell BNP.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

FÖR MER INFORMATION

Kerstin Hallsten, prognoschef, tfn: 08-453 59 15, mobil: 0702-67 70 25

Mats Dillén, generaldirektör, tfn: 08-453 59 66, mobil: 0768-01 52 22

Anna Maria Böök, informationschef, tfn: 08-453 59 11, mobil: 070-250 23 07